

OPDRACHT 1 Voorspellen, tekst lezen en verwijswaarden begrijpen

1. Kijk naar de tekst. Voorspel waar de tekst over gaat. Let op de titel, de kopjes en de plaatjes.
2. Lees de uitleg.

Uitleg

In een tekst staan vaak **verwijswaarden**. Een verwijswaard verwijst naar een ander woord dat in de tekst staat. Meestal staat dat woord in de vorige zin. Soms moet je nog een stukje verder teruglezen. Heel soms staat het in de zin erna of nog verder in de tekst. Dan moet je juist een stukje verder lezen.

Voorbeelden van verwijswaarden zijn:

hij, zij, ze, het, haar, hem, hun, die, dat, er, daar, dan.

3. Lees nu de tekst actief. Kom je nog moeilijke woorden tegen in de tekst? Gebruik dan de woordhulp.
4. Let vooral op de verwijswaarden. Kom je een verwijswaard tegen? Schrijf het volgende teken bij de tekst, als je een verwijswaard ziet.

→ Ik zie een verwijswaard.

5. Lees de uitleg.

Uitleg

Op de plaats van het verwijswaard kun je een **ander woord** invullen. Maar soms ook een **groepje woorden**. Soms verwijst een verwijswaard zelfs naar een **hele zin**. Je kunt dan die hele zin op de plaats van het verwijswaard invullen.

Voorbeeld:

In regel 10-11 staat: *En ben je het ergens niet mee eens? Of heb je zelf iets belangrijks te vertellen? Dan kun je **dat** laten weten.*

Wat wordt bedoeld met **dat**? **Dat** verwijst naar stukjes uit de vorige zinnen. Het gaat om stukjes uit de twee zinnen die ervoor staan:

het stukje: **het ergens niet mee eens zijn**.

en het stukje: **zelf iets belangrijks te vertellen hebben**.

Je kunt dat ook invullen in de zin. Je moet de zin dan wel een klein beetje veranderen:

- Dan kun je laten weten dat je **het ergens niet mee eens bent** en **zelf iets belangrijks te vertellen hebt**.

Lees de zinnen hieronder. Zoek de zinnen op in de tekst. Waarnaar verwijzen de verwijzwoorden? Kijk in de tekst en vul op elke lijn een woord of meer woorden in.

6. In regel 8 staat: Of dat de regering *haar* nieuwe plannen bekendgemaakt heeft.
Wie wordt bedoeld met *haar*?

Vul in: Of dat de regering de nieuwe plannen van _____
bekendgemaakt heeft.

7. In regel 17 staat: Ze letten erop dat:
Wie of wat wordt bedoeld met *Ze*?

Vul in: _____ letten erop dat:

8. In regel 22 staat: Ze letten erop dat ze goed gecontroleerd hebben of alles wat *erin* staat ook echt klopt.
Wat wordt bedoeld met *erin*?

Vul in: Ze letten erop dat ze goed gecontroleerd hebben of alles wat in
_____ staat ook echt klopt.

9. In regel 24-25 staat: Tegenwoordig hoor je *het* ook op de radio, je ziet *het* op de tv en je kunt *het* lezen op internet.
Wat wordt hier steeds bedoeld met *het*?

Vul in: Tegenwoordig hoor je _____ ook op de radio, je ziet
_____ op de tv en je kunt _____
op internet.

10. In regel 29-30 staat: *Zij* krijgen dus niet meer elke keer een nieuwe krant in de brievenbus.
Wie wordt bedoeld met *Zij*?

Vul in: _____ krijgen dus niet meer elke keer een
nieuwe krant in de brievenbus.

11. In regel 33-34 staat: Vooral in het weekend, want dan is *hij* lekker dik.
Wat wordt bedoeld met *hij*?

Vul in: Vooral in het weekend, want dan is _____
lekker dik.

12. In regel 35 staat: Ze lezen de krant en volgen het nieuws ook op radio, tv en online.
Wie worden bedoeld met Ze?

Vul in: _____ lezen de papieren krant en volgen het nieuws ook op radio, tv en online.

OPDRACHT 2 Een 4-2-2-schema invullen

Vul het schema in.

<p>Je hebt de tekst gelezen. De tekst heeft vier stukjes met een kopje. Welke 4 dingen die je nog niet wist, weet je nu? Noem uit elk stukje één ding.</p> <p style="text-align: center;">4</p>	<p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p>3. _____</p> <p>4. _____</p>
<p>Welke 2 dingen uit de tekst vind je leuk om te weten?</p> <p style="text-align: center;">2</p>	<p>1. _____</p> <p>2. _____</p>
<p>Welke 2 vragen heb je nog na het lezen van de tekst?</p> <p style="text-align: center;">2</p>	<p>1. _____</p> <p>2. _____</p>

OPDRACHT 3 Vragen beantwoorden over de tekst

- Kijk in het stukje onder **Waarom volg je het nieuws?** In het stukje wordt verteld waarom je het nieuws zou kunnen volgen. Welke redenen worden genoemd? Zet een rondje om drie goede antwoorden.
 - je begrijpt beter hoe de wereld werkt
 - je kunt je dan beter een mening over dingen vormen
 - je kunt een brief schrijven naar de krant
 - je kunt praten met een journalist
 - je kunt zelf iets belangrijks vertellen
 - je weet wat er in het land of in jouw buurt gebeurt

2. Lees regel 26: *Daardoor kun je altijd op de hoogte zijn van het laatste nieuws.* .
a. Wat betekent **op de hoogte zijn**? Streep de foute antwoorden door:

Daardoor kun je het laatste nieuws altijd *weten/snel vergeten/opzoeken*.

- b. Hoe kun je *op de hoogte zijn* van het nieuws?
-

3. In regel 27 staat: Niet alleen jongeren volgen het nieuws steeds vaker **online**.
Wat betekent **online**?

- A. elke dag
- B. in de krant
- C. op internet
- D. tussendoor

4. Lees het stukje onder het kopje **Dat is nieuws**. Daar staat waar journalisten op moeten letten bij het schrijven van een nieuwsbericht.

Een journalist schrijft een stukje over het nieuwe huis van de burgemeester. Hij spreekt met drie mensen die het een heel duur huis vinden. Ze vinden het allemaal ook een heel lelijk huis. De journalist schrijft dat de mensen het nieuwe huis van de burgemeester duur en lelijk vinden.

Is het een goed nieuwsbericht? Waarom wel of niet?

Denk aan de 4 punten die in dit stukje van de tekst genoemd worden.

5. Lees het stukje onder het kopje **Overall nieuws**. Daar staat dat steeds minder mensen een abonnement op een krant hebben. Hoe komt dat?
-
-

6. In regel 20 staat: Journalisten letten erop dat een bericht volledig is.
Wat betekent hetzelfde als **volledig**?

Let op: Er zijn twee antwoorden goed!

- A. duidelijk
- B. echt
- C. heel
- D. met alles erbij

7. Hebben jullie thuis een krant? Of volgens jullie het nieuws op een andere manier?
Kun je vertellen hoe?

OPDRACHT 4 Vragen over het volgen van nieuws (extra opdracht)

1. De vragen hieronder gaan over het volgen van het nieuws.
2. Bekijk de vragen en vul ze eerst zelf in.
3. Hieronder zie je een aantal kranten. Zet een kruisje achter de kranten die je van naam kent. Zet daarna een kruisje achter de krant of kranten die jullie thuis hebben.

krant		deze ken ik	deze hebben we thuis
Algemeen Dagblad			
De Telegraaf	<i>De Telegraaf</i>		
De Volkskrant	deVolkskrant		
Trouw	Trouw		
NRC	nrc >		
Het Parool	<i>Het PAROOL</i>		
Reformatorisch Dagblad			
Metro			
Kidsweek			
Seven Days			
een andere krant, bijvoorbeeld uit een ander land	...		

4. Hieronder zie je een aantal nieuwsprogramma. Zet een kruisje achter de programma's die je van naam kent. Zet daarna een kruisje achter het programma waar jullie thuis naar kijken.

nieuwsprogramma		deze ken ik	deze bekijken we thuis of op school
NOS journaal			
RTL nieuws			
Jeugdjournaal			
Hart van Nederland			
Schooltv Weekjournaal			
een ander nieuwsprogramma, bijvoorbeeld uit jouw stad of een ander land			

5. Bespreek jouw antwoorden met je groepje. Zijn er veel verschillen?

